

DESETLJEĆE KOSTIJU I ZGLOBOVA 2000.-2010. AKTIVNOSTI TIJEKOM 2005.

Dana 5. ožujka 2004., na sastanku inicijativnog odbora sastavljenog od predstavnika Hrvatskoga ortopedskog društva, Hrvatskoga društva za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju, Hrvatskoga reumatološkog društva, Hrvatskoga traumatološkog društva, Hrvatskoga endokrinološkog društva i Hrvatskoga društva za kalcificirana tkiva osnovan je Hrvatski nacionalni odbor "Desetljeća kostiju i zglobova". Osnutku Nacionalnoga odbora uz Hrvatski liječnički zbor, potporu su pružile i četiri udruge građana: Hrvatska liga protiv reumatizma, Društvo reumatičara djece i odraslih Zagreb, Hrvatsko društvo za osteoporozu i

Hrvatsko društvo za osteogenesis imperfekta. Zahvaljujući ministru zdravstva i socijalne skrbi i vladu Republike Hrvatske koji su dali potporu osnutku i radu Nacionalnoga odbora, u travnju 2004. Hrvatska je postala 51. zemlja članica koja podupire "Desetljeće kostiju i zglobova".

Tijekom 2005. godine, a posebice u mjesecu listopadu i tjednu Desetljeća, 12.-20. listopada, održan je veliki broj stručnih i znanstvenih skupova te predavanja i promotivnih akcija za pučanstvo.

Na međunarodni dan fizioterapeuta, 8. rujna 2005., u Starogradskoj vijećnici u Zagrebu održana je 139. Geron-

tološka tribina na temu "Indikacije za fizikalnu terapiju u starijih osoba u obiteljskoj medicini". Predavači su bili prof. Miroslav Hašpl, prof. Jadranka Morović-Vergles, dr. Katarina Sekelj-Kauzlaric, prim.mr.sc. Spomenka Tomek-Roksandić, Pavica Gorupić, vft i Mirjana Grubišić, vft.

U HAZU je dana 11. listopada održan simpozij posvećen Božidaru Špišiću na temu zasade i razvoj ortopedije u nas.

Dan artritisa, 12. listopada 2005., obilježen je stručnim predavanjima održanim u Hrvatskomu liječničkom zboru na temu osteoartritisa. Uvodno je prof. Božidar Ćurković govorio o Desteljeću kostiju i zglobova istaknuvši ciljeve Destljeća s osvrtom na rad Hrvatskoga nacionalnog odobora, potom je prof. Đurdica Babić-Naglić govorila o biopsihosocijalnom modelu osteoartritisa, a prim.mr.sc.dr. Zaja Gnjadić o kliničkoj slici i prognozi osteoartritisa. Mr.sc. Porin Perić prikazao je standardno liječenje osteoartritisa, a završno je prof. Ćurković upoznao auditorij o novim, budućim mogućnostima liječenja osteoartritisa nazvavši temu svoga izlaganja "Terapija osteoartritisa na obzoru".

Dana 14. listopada obilježen je Dan traume stručnim sastankom održanim u dvorani "Miroslav Čačković" Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Teme predavanja bile su vrlo zanimljive, od prijeloma kralježnice kod osteoporoze, prijeloma kostiju šake i stopala, ozljeda kralježničke moždine i mogućnosti regeneracije, kirurškog liječenja opeklina pa do radiološke dijagnostike traume skeleta, rizika i prevencije tromboembolizma u traumatologiji, prevenciji osteoporotskih prijeloma te ulozi fizičke medicine i rehabilitacije u liječenju bolesti i ozljeda sustava organa za pokretanje. Organizator ovega stručnog sastanka bio je mr.sc. Ante Muljačić i kolege iz Traumatološke klinike u Zagrebu. Predavači na skupu bili su: dr. Nenad Somun, dr. Darko Perović, dr. Boris Matec, dr. Josip Tadić, dr. Hrvoje Tomićić, dr. Dina Miklić, dr. Ivan Cvjetko, dr. Ivan Benčić, dr. Dolores Car, dr. Tatjana Nikolić i dr. Gordana Tajsić.

U Rovinju je od 14. do 16. listopada održan 7. godišnji kongres Hrvatskoga reumatološkog društva. Glavne teme bile su osteoarthritis i bubreg u reumatskim bolestima. Predavanje u spomen Drage Čopa održao je prof.dr.sc. Ivan Dobrić "Promjene kože u reumatskih bolesti", a uvodna predavanja na temu osteoartritisa: doc. Simeon Grazio, doc. Tonko Vlak, prof. Kristina Potočki, prof. Đurđica Babić-Naglić, prof. Božidar Ćurković i prof. Miroslav Hašpl te na temu bubreg u reumatskim bolestima doc. Branimir Anić, prof. Krešimir Galešić i dr. Dubravka Bosnić.

Dana 16. listopada pod nazivom "Pokreni se budi zdraviji" - osiguranje Zagreb, organizirano je planinarenje na Sljeme.

Dana 18. listopada obilježen je Svjetski dan kralježnice u KB "Sestre milosrdnice", u organizaciji Klinike

za reumatologiju, fizičku medicinu i rehabilitaciju te Klinike za psihijatriju - održan je simpozij "Križabolja - biopsihosocijalni aspekt". Predavači su bili doc. Simeon Grazio, prof. Danijel Buljan, Milan Mirković, prof. psihologije, dr.sc. Zoran Zoričić, dr.sc. Dalibor Karlović i dr.med. Tomislav Nemčić. Voditelji simpozija bili su doc. Simeon Grazio i prof. Danijel Buljan.

Istoga dana, u Zavodu za javno zdravstvo grada Zagreba, održano je predavanje "Suzbijanje boli u gerontoloških bolesnika". Predavač je bila prim.dr. Marijana Persoli-Gudelj.

Također, u KB "Sestre milosrdnice" održao je dr. Frane Grubišić i Mateja Znika, vft predavanje za pučanstvo "Medicinska gimnastika u bolesnika s križoboljom" u organizaciji Hrvatske lige protiv reumatizma. U Tribini grada Zagreba u večernjim satima prim.mr.sc. Lana Tambić-Bukovac i doc. Darko Antičević održali su predavanja za pučanstvo na temu juvenilne seronegativne spondilartropatije i osteogenesis imperfekta. Uvodnu riječ održala je prim.mr.sc. Ksenija Berdnik-Gortan, predsjednica Društva reumatičara za djecu i odrasle Zagreb, u čijoj organizaciji je skup i održan.

Svjetski dan osteoporoze 20. listopada obilježen je na Preradovićevom trgu (Cvjetni trg). Na trgu je bio postavljen balon-šator s nekoliko stolova s edukacijskim materijalom. Također, bio je postavljen ultrazvučni aparat kojim se mjerila koštana gustoća na peti. Odaziv građana je bio izuzetno velik. Učestvovali su članovi Hrvatskog društva protiv osteoporoze, Hrvatske lige protiv reumatizma i Društvo reumatičara za djecu i odrasle Zagreb. Održana je i laserska projekcija sa sloganom i simbolima svjetskoga Dana osteoporoze.

Dan kasnije, u Hotelu Regent Esplanade, održan je stručni sastanak o osteoporozi u organizaciji prof. Slobodana Vukičevića. Predavači su bili prof. David J. Hosking, prof. Velimir Šimunić, prof. Mirko Korsić, prof. Slobodan Vukičević, doc. Željka Crnčević-Orlić, prof. Dubravko Orlić, mr.sc. Darko Kaštelan i dr.sc. Zlatko Giljević.

U subotu 22. listopada na Medicinskomu fakultetu Sveučilišta u Zagrebu održana su predavanja o osteoporozi za pučanstvo u organizaciji dr.sc. Zlatka Giljevića i Društva za osteoporozu.

Od 26. do 28. listopada u Ottawi je u Fairmont Chateau Laurier održana godišnja konferencija Desetljeća kostiju i zglobova (Bone and Joint Decade, Annual World Network Conference), na kojoj su sudjelovali predstavnici Nacionalnih odbora iz 58 zemalja članica. Glavne teme ovogodišnje Konferencije bile su: identificirati rizične čimbenike i strategiju za prevenciju i liječenje prijeloma kuka, suzbijanje i liječenje kronične boli te prevencija ozljeda (prometni traumatizam), standardizacija edukacije o mišićno-koštanim bolestima i razvoj internacionalnih standarda liječenja. Osim predavanja, organiziran je seminarски rad u malim skupinama gdje smo razmatrali

koji minimum pretraga je dovoljan (i može se provesti u svim zemljama članicama Desetljeća bez obzira na razvoj, od Indije do Kanade) u dijagnozi osteoporoze te pristupu bolesniku s kroničnom boli. Na kraju prvog radnog dana, na večeri, riječ dobrodošlice uputio je profesor Lars Lindgren, predsjednik Desetljeća, potom je profesor Kristina Akesson predstavila ponaosob svakog predstavnika Nacionalnog odbora zemalja članica i zatim se skupu obratila dr. Ruth Collins-Nakai, predsjednica Zbora liječnika Kanade.

Na početku drugog radnog dana Konferencije, prof. Nick Walsh, predsjednik Odbora Desetljeća kostiju i zglobova, proglašio je prvonagrađeni poster. Prva nagrada za najbolji E-poster pripala je Hrvatskoj tj. Hrvatskomu nacionalnom odboru Desetljeća kostiju i zglobova, druga Finskoj, a treća Japanu. Kao prvonagrađena, autorica je imala čast i mogućnost izložiti i tako upoznati auditorij o glavnim projektima i ciljevima Desetljeća u našoj zemlji uz smjernice budućeg djelovanja našega Nacionalnog odbora kao i planovima za suradnju na projektima s drugim zemljama, prvenstveno Europe (regionalni pristup). Nadalje, upoznala sam ih i s internacionalnim skupovima koji će se idućih godina održati u našoj domovini iz područja mišićno-koštanih bolesti (Cavtat 2006. godine - internacionalni skup o morfogenetskom koštanim proteinu, Mediteranski reumatološki kongres 2009. godine, također u Cavtatu). Dugogodišnje postojanje i bogata aktivnost udruga građana u našoj zemlji bila je posebice zamijećena (izdavanje popularnih knjižica, časopisa "Reuma", postojanje web stranice Hrvatske lige protiv reumatizma). Veliko zanimanje privukao je i naš edukacijski cilj Desetljeća tj. interdisciplinarni predmet (modul) Mišićno-koštane bolesti koji se trajno provodi od 2003. godine i u kurikulumu je Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Zanimanje je iskazano i za program trajne edukacije liječnika (prvenstveno obiteljske

ske medicine) koja se provodi putem poslijediplomske tečajeva trajne edukacije u organizaciji Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Nakon izlaganja autrice, prof. Kristina Akesson iz Lund University (Švedska), prof. Mats Gronblad iz University of Helsinki (Finska), dr. Veronica Wadey iz Laval University (Quebec, Canada), prof. Girish Mody iz Južnoafričke Republike, prof. Nick Walsh iz USA izvijestili su o potrebama za cjeleovitom i jedinstvenom edukacijom o mišićno-koštanim bolestima u dodiplomskoj nastavi, a prof. Anthony D. Woolf o tzv. "patient partner" programu gdje su pacijenti uključeni u "obučavanje" liječnika i studenata. Potom se raspravljalo o prevenciji mišićno-koštanih ozljeda kao posljedica prometnih nesreća. Posebno je bilo zanimljivo i upečatljivo izlaganje predsjednika Udruge građana žrtava prometnog traumatzizma (AVITA - Traffic Victim Association) iz Rio de Janeira koji je govorio o odgovornosti u prometu i važnosti edukacije sudionika u prometu. Na posljeku, dr. Gregory Taylor, ravnatelj Centra za prevenciju kroničnih bolesti i javnog zdravstva Kanade upoznao nas je sa strategijom i perspektivom u Kanadi u pogledu mišićno-koštanih bolesti. Potom su predstavljene zemlje domaćini u kojima će se održati godišnja konferencija Desetljeća godine 2006., a to je Južnoafrička Republika i 2007. Australija. Zaključnu riječ uz poziv na svečanu večeru uputio je prof. Lars Lindgren.

Na svečanoj večeri, koja je bila u znaku Hrvatske, autorici je uručena nagrada za najbolji e-mail poster, a potom je uslijedilo i imenovanje novih ambasadora Desetljeća među kojima je tu titulu ponio i akademik Marko Pećina. U riječima zahvale po proglašenju dobitnika 1. nagrade autorica je istakla da je ova nagrada priznanje za naš rad, a nadamo se da će to biti prepoznato i u našoj Domovini te da ćemo ostvariti zacrtane ciljeve Nacionalnoga odbora.

prof. Jadranka Morović-Vergles